

**SVEUČILIŠTE JOSIP JURAJ STROSSMAYER U OSIJEKU
ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET**

Stručni studij

**ANALIZA KORIŠTENJA ELEKTRONIČKOG
PLAĆANJA I ELEKTRONIČKOG ČEKA U
REPUBLICI HRVATSKOJ**

Završni rad

Mario Puharić

Osijek, 2015.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1.Zadatak završnog rada.....	1
2.ELEKTRONIČKO POSLOVANJE	2
2.1.Razvoj elektroničkog poslovanja	2
2.2.Prednosti i nedostaci elektroničkog poslovanja	3
3. ELEKTRONIČKO PLAĆANJE	5
3.1. Elektronička gotovina ili e-novac.....	7
3.2. Zaštita od računalnog kriminala	9
3.2.1.On-line i off-line sustavi	11
3.2.2.Protokol neprativog plaćanja elektroničkom gotovinom.....	12
3.2.3.Osnovni protokol plaćanja elektroničkom gotovinom	14
3.2.4.Dokaz bez otkrivanja tajne	16
3.2.5.Napredna svojstva elektroničke gotovine - prenosivost	17
3.2.6.Pitanja sigurnosti elektroničke gotovine-višestruka uporaba novčanice.....	18
3.3. E-ček	19
4. ANALIZA ELEKTRONIČKOG PLAĆANJA I ELEKTRONIČKIH ČEKOVA U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	21
4.1. Analiza korištenja elektroničkog plaćanja u Republici Hrvatskoj od 2010. do 2013. godine	21
4.2. Analiza korištenja e-čeka u Republici Hrvatskoj od 2010. do 2013. godine.....	24
4.3. Analiza računalnog kriminala u Republici Hrvatskoj od 2010. do 2013. godine	29
4.4. Analiza korištenja elektroničkog plaćanja i elektroničkih čekova u Europskoj uniji od 2010. do 2013. godine.....	30
5. ELEKTRONIČKI POTPIS	31
5.1.Što je potrebno za elektronički potpis?.....	32
5.2. Zakon o elektroničkom potpisu u Republici Hrvatskoj.....	32
6.ZAKLJUČAK.....	33
7.LITERATURA.....	34
SAŽETAK.....	35
ABSTRACT	36
ŽIVOTOPIS.....	37

SAŽETAK

Elektroničko poslovanje je opći koncept koji obuhvaća sve oblike poslovnih transakcija ili razmjene informacija koje se izvode korištenjem informacijske i komunikacijske tehnologije među tvrtkama, između tvrtki i njihovih kupaca, ili između tvrtki i javne administracije. Najvažnija komponenta u razvoju elektroničkog poslovanja je bio Internet bez kojeg ne bi mogli govoriti o elektroničkom poslovanju.

Elektronička gotovina je oblik elektroničkog plaćanja koji teži istim karakteristikama koje ima način plaćanja “papirnatom” gotovinom. Elektronički novac ili elektronička gotovina jedan je od načina ostvarivanja elektroničkog oblika plaćanja.

Elektronički ček je elektronički ekvivalent klasičnog papirnatoг čeka. Izdaje ga kupac trgovcu, a trgovac ga polaže u svoju banku, koja obavlja naplatu od banke izdavaoca.

Iz podataka o elektroničkom plaćanju u RH kod građana i poslovnih subjekata u razdoblju od 2010. do 2013. Godine vidimo da su građani više koristili elektroničko plaćanje, a poslovni subjekti su imali veću vrijednost transakcija. Iz godine u godinu veći je broj korisnika i veća vrijednost transakcija i kod građana i kod poslovnih subjekata. Iz podataka od korištenju elektroničkih čekova u RH u razdoblju od 2010. do 2013. Godine vidimo da su građani imali veći broj transakcija koji iz godine u godinu opada. Građani su imali i veću vrijednost transakcija od poslovnih subjekata koji opada sa godinama. Iz toga je vidljivo da se e-ček gotovo više i ne koristi.

Elektronički potpis predstavlja generički pojam koji podrazumijeva čitav niz različitih vrsta digitalno prikazanih podataka pomoću kojih se vrši identifikacija korisnika i provjera vjerodostojnosti potpisanog elektroničkog dokumenata.

ABSTRACT

Electronic commerce is a general concept that encompasses all forms of business transactions or information exchange that are carried out using information and communication technology among companies, between companies and their customers, or between companies and public administration. The most important component in the development of e-business was the Internet, without which they could not talk about e-business.

Electronic cash is a form of electronic payment, which weighs the same characteristics that have payment method "paper" cash. Electronic money or electronic cash is one way of achieving electronic forms of payment.

Electronic check is the electronic equivalent of the classic paper check. Issued by the buyer to the dealer, the dealer lays it in your bank, which carries a charge of issuing bank.

From the data of electronic payments in the Republic of Croatia with citizens and businesses in the period from 2010 to 2013, we see that people are more used to electronic payment, and businesses had a high value transactions. Year after year, the greater the number of users and the high value of transactions with citizens and with business entities. From the data of the use of electronic checks in the Republic of Croatia in the period from 2010 to 2013, we see that the citizens had a greater number of transactions which from year to year declines. Citizens had a high value transactions from businesses that declines with age. It is obvious that e-check is almost no longer used.

An electronic signature is a generic term that includes a range of different types of digital data presented as means of user identification and authentication of the signed electronic document.